

Number 10 - June 2025

(Subscription only)

I, MOLIM TE - NE MISLI DA MORAŠ DA RADIŠ 20 PUTA VIŠE SAMO ZATO ŠTO SI ŽENA. TO JE POGREŠNO. U ADVERTAJZINGU, IDEJE SU VALUTA. AKO ZNAŠ DA SU TVOJE DOBRE — NIKO NEMA PRAVO DA TI ODUZIMA VREDNOST.

"Primila si 1 novu poruku"
Ovo nije vodič. Samo glasovna poruka u dva ujutru od tvoje balkanske sestre — koja konačno kaže ono što joj niko nije rekao na vreme. Pišem ovo za svaku sestru u industriji kojoj je to potrebno pred spavanje — i za onu mlađu sebe koja je verovala da će strast moći da plati kiriju u Parizu. Spojler - nije. Zato sam naglo skrenula u advertajzing, zadržavajući umetnost kao suštinu onoga što jesam.

Ostavila sam roditelje u Francuskoj, koji su želeli da budem arhitekta i nastavim porodični posao. Umesto toga, otišla sam u London, sa četiri ogromna kofera, jakim akcentom i nultim znanjem o onome što sledi. Sletela sam u Brixton i upisala School of Communication Arts 2.0, rešena da počnem novo poglavlje. Ali čak i kad odeš u školu advertajzinga, niko ti zaista ne objasni kako stvari funkcionišu kada si žena u ovoj industriji. Nisam očekivala da ću toliko puta morati da opravdavam svoje prisustvo, glas, godine i ideje — pre nego što uopšte dođemo do posla. Evo lekcija koje još uvek učim u industriji koja ti kaže da budeš bold i confident... A ne ume da se nosi kad to zaista i jesi.

Lekcija 01 – Nemoj da te godine sputavaju
Mnogo puta su me pitali koliko imam godina — samo zato što imam mišljenje i ne bojim se da ga kažem: „Koliko si ti uopšte stara?" ili klasično: „Talentovana si... za svoje godine." Istina? Nisam preživela noći bez sna, propale brainstorminge i stresne pitcheve da bih čekala „svoj red". Godine ne određuju viziju. Glad i vera u ono što imaš da kažeš — to je ono što se računa.

Sumnja u sebe je zeznuta, ali fokusiraj se na rad. On je razlog što si ovde. Ne dozvoli da sumnja stane između tebe i tvoje ideje. Biće dana kada će tvoje samopouzdanje visiti o komentaru nekog ko deset godina nije imao novu ideju. Budi spremna. Biće sastanaka u kojima te neće čuti. Do trenutka kada shvatiš da smeš da se javiš — i treba da se javiš. I što više to radiš, to će više poštovati tvoj glas.

Lekcija 02 – Pokaži svoj svet, onakav kakav jeste
Nisam se trudila da se uklopim. Nosila sam šarenu garderobu, bila glasna, zadržala ono svoje čudno. I tu sam pronašla autentičnost. Jednog dana sam shvatila: ceo razlog zašto sam ovde jeste jer ne mislim kao svi ostali. Apsurd, igra, neobičnost? To je moj tajni sastojak.

Rekli su mi da budem manje direktna. Da nisam „previše intenzivna". U prevodu: nisu navikli na ženu koja ne oseća potrebu da se izvinjava, jer zna šta radi.

Nisi ovde da napraviš razblaženu verziju tuđe ideje. Tu si da dodaš sebe u brief. Tvoj pogled, smisao za humor, metafore koje niko ne razume — to je suština.

Lekcija 03 – Sestra je ključ
Najveću podršku u karijeri dobila sam od žena koje su želele da pomognu mlađim kreativkama. Ankita Tobit (CD u Mother Berlin), Anna Arnell i Winona Wee (Senior Creatives u W+K) – one su me podigle na ovu planinu zvanu London advertising. I još su tu.

To su žene koje te pogledaju u oči na review-u i kažu: „Nastavi da radiš svoju umetnost." One koje pomenu tvoje ime i kada nisi prisutna. To je sestrinstvo. I jače je od bilo kog org chart-a. Zato nađi svoje sestre. Uči od njih, u poslu i životu. One znaju kako da te poguraju kada ti ne znaš kako dalje. Nije uvek lako čuti šta ti govore, naročito kada si nesigurna, ali baš tada ćeš najviše rasti. Solidarnost stvara bolje kampanje nego rivalstvo ikada.

Lekcija 04 – Čuvaj svoju iskru
Industrija veliča mit o iscrpljenom kreativcu. Ali istina je: ako sama ne čuvaš svoju iskru — niko neće. Najbolje ideje sam dobila kada sam se udaljila — u umetnost, tišinu, život. Preopteretiti sebe ne stvara bolji rad. Samo stvara prazninu.

Ranije sam radila do iznemoglosti da bih dokazala da zaslužujem da budem ovde. Danas? I dalje radim ozbiljno, ali ostavljam prostor za radost, slikanje, čudne misli. Odatle dolazi prava kreativnost.

I, molim te: ne misli da moraš da radiš 20 puta više samo zato što si žena. To je pogrešno. U advertajzingu, ideje su valuta. Ako znaš da su tvoje dobre — niko nema pravo da ti oduzima vrednost.

Završnih 30 sekundi poruke
Ako tek počinješ - zadrži svoje čudne ideje. Postavljaj „glupa" pitanja koja niko drugi neće. Nikada se ne smanjuj da bi stala u prostorije koje nisu ni pravljene za tebe.

Ima mesta za žene poput nas. A ako nema — napravićemo ga. Jer kreativnosti treba više žena koje znaju moć uzajamne podrške.

Zadrži svoj plamen jak, sestro!

ALEKSANDRA ATANASOVSKI
ART DIRECTOR, MARCEL WORLDWIDE, PUBLICIS GROUPE (FRANCUSKA)

STVARI KOJE BIH VOLELA DA SAM ZNALA KAO ŽENA U ADVERTAJZINGU